СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 45. Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 25. лютого, 1927. VOL. XXXV. No. 45. Jersey City, N. J., Friday, February 25. 1927. THREE CENTS

ЗЇЗД УКРАЇНСЬКОГО ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВЕНСТВА

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — Тут відбувся сегодня зїзд українсько-католицького духовенства. На зїзд прибуло понад 30 священиків. Зате від деяких прийшли телеґрафічні заяви солідарности та листовні оправдання, що вони не прибули на зїзд тому, що заклик вийшов так нагло, що вони не мали змоги приїхати. Зїзд порішив віднестися окремо до кождого священика, посилаючи уложений на зїзді меморіял, щоби кождий священик мав нагоду порозуміти акцію і своїм підписом прилучитися до неї. Зібрані священники вирішили:

1) Віднестися до Апостольської Столиці через Делеґата у Вашинґтоні, щоби він поінформував в Римі, що особа епископа Константина Богачевського стала так непопулярною серед нашої еміґрації, що його задержанне як епископа в нашій епархії моглоби спричинити велике відступництво від української греко-католицької церкви.

2) Заявили, що яко Українці й американські горожани протестують рішучо проти всякого вмішування Польщі в наші церковні справи, а зокрема в справі назначування епископів для нашої епархії.

3) Заявили глибоку симпатію для державницьких змагань нашого народу і демократичних установ. Щоби сповнити хоч крихітку свого обовязку як священики-патріоти зобовязалися торжественно підпирати після своєї найлучшої змоги всяку акцію, яка стремить до осягнення висше наведених цілий.

Зїзд взиває Українців католиків, щоби вони не виходили з рівноваги підчас теперішньої кризи, бо духовенство певне, що наші справедливі домагання зістануть вирішені в користь нашої церкви, а з тим і в користь нашої еміґрації.

Таку заяву підписали слідуючі:

о. д-р Й. Жук, о. М. Струтинський, о. Й. Склепкович, о. Й. Ганяк, о. А. Улицький, о. І. Захарко, о. Й. Зацерковний, о. Л. Левицький, о. П. Середа, о. Й. Боярчук, о. М. Кінаш, о. д-р Ґулин, о. В. Сполітакевич, о. В. Петрівський, о. О. Павляк, о. М. Продан, о. І. Теодорович, о. М. Лисяк, о. Д. Добротвір, о. В. Коритовський, о. В. Довгович, о. Й. Дженджера, о. Й. Пелехович, о. І. Шуховський, о. Е. Бартіш, о. В. Жолдак.

Зборам хотів перешкодити о. Антін Лотович з Бруклина, Н. Й., який зявився з указом о. Вашишина, канцлера епископа Богачевського. Тим указом забороняв о. Ващишин нараджуватися духовенству над траґічним положенням української греко-католицької дієцезії.

Отець Лотович відчитав указ і опустив салю нарад серед загального здивовання і несмаку присутних священиків.

Разом з о. Лотовичом вийшли з нарад о. Строцький з Оборн (бувший Василіянський монах) і о. Волинець (рівнож бувший монах). Решта присутних остали на ґалі до кінця нарад і підписали заяву.

МАЙНЕРСЬКА ЮНІЯ ПРО РОЗБИТІ ПЕРЕГОВОРИ. — СТРАЙКОВИЙ ПРИКАЗ БУДЕ ВІДНОСИТИСЯ ТІЛЬКИ ДО „ЦЕНТРАЛЬНОГО ОКРУҐА"

МІЯМІ, Флорида, 23. лютого. — З огляду на те, що конференція представників властителів копалень мягкого вугля та майнерів розбилася не зробивши нової угоди, тут зібрався нині так званий комітет політики сеї юнії, щоби нарадитися, що далі робити.

Наради комітету були тайні, але після нарад урядники дали до зрозуміння ґазетярам, що коли до першого квітня властителі не зроблять нової угоди, то майнерська юнія викличе страйк у мягковугільним промислі. Урядники юнії дали рівночасно до зрозуміння, що страйк буде викликаний лишень у так званім середнім окрузі, що обіймає Огайо, західну Пенсилвенію, Індіяну й Илинойс.

Рівночасно властителі копалень у своїх розмовах з ґазетярами представляли, що вони тратять гроші на так званій джексонвилській угоді, яка виходить 31. марта, та що вони мусять наставати на зниженне робітничої заплати. Супроти сих заяв страйк уважають за певний.

НЕСПОДІВАНА КОМПЛІКАЦІЯ НІКАРАҐВАНСЬКОЇ СПРАВИ. — АНҐЛІЯ ЗАПОВІДАЄ АМЕРИЦІ ВИСИЛКУ СВОЇХ КОРАБЛІВ ДО НІКАРАҐВИ.

ВАШИНҐТОН, 23. лютого. — Американський уряд дістав нині коротку ноту від анґлійського уряду, в якій сей послідний заявляє, що як анґлійські горожани далі не будуть мати відповідної захорони в Нікараґві, то Анґлія буде примушена вислати туди свої воєнні кораблі для охорони своїх інтересів.

Ся нота образила немало американський уряд, який досі уважав себе обороною всіх чужинців у Нікараґві.

Сенатори не допускають до ухвалення резолюції Бори, яка приказувалаби сенатовому комітетові заграничних справ розвести слідство над умовами в середній Америці.

ПРОЧИЩУЮТЬ ЮНІЮ З БОЛЬШЕВИКІВ.

НЮ ЙОРК, 23. лютого. — На зборах членів кушнірської юнії в Купер Юніон ухвалили присутні резолюцію, якою робітники зобовязалися докладати всіх сил, щоби помогти Американській Федерації Праці й центральній кушнірській юнії „вичистити орґанізацію раз на все з комуністичних розвальників і руїнників".

Комуністичні аґітатори пробували розбити збори, але се їм не вдалося.

БЕТЛЄН ПОЇХАВ ДО РИМУ.

БУДАПЕШТ, 22. лютого. — Премієр Бетлєн виїхав нагло до Риму, куди мав виїхати допієрва по нарадах Ради Ліґи Націй, які мають відбутися в Женеві в місяцю марті. З тою наглою поїздкою злучують ріжні поголоски. Кажуть, що тут ходить о порт, який має дістати Угорщина від Італії, а другі знова підносять, що це маловажна справа. Бетлєнови ходить о трівкий союз з Італією і о полагодженне квестії монархії.

ДОМІНІЯ ПРОДАЛА ЛІСИ МАНІТОБИ.

Федеральне правительство в Оттаві довершило в суботу, 12. лютого, продажу 6,000,000 кордів дерева, відповідного на виріб паперу, Манітобський Паперовій Компанії. Міністер внутрішних справ Стюарт приняв присім всі поручення манітобського премієра Брекена, крім одного. Точка, якої не принято, відноситься до території на захід від озера Вінніпеґ. Премієр Брекен рішучо противився тому, щоби компанії давати право на рубання ліса по західнім боці озера. Між услівями продажі є зазначено, що найнизша ціна за дерево має бути $1.40 за корд.

РЕМЗЕЙ МЕКДАНАЛД ЗАКЛОПОТАНИЙ.

Бувший премієр Великої Британії, провідник робітничих послів в парляменті, Джеймс Ремзей МекДаналд, находиться в клопоті. Хоч він завсігди клав натиск на те, щоби матися на осторожности перед большевиками, то вони таки вспіли замотати його в неприємну історію. Недавно їздили до Польщі два анґлійські робітничі посли, Шеперд і Бекет. Визначні робітничі провідники, як Клайнс, Понсонбі, Травеліен і Далтон написали їм поручаючі листи до польського посла в Лондоні, Скірмунта. Тепер показалося, що сі посли їздили до Польщі стараннями комуністичної орґанізації „Міжнародного Товариства Допомоги Вязням Клясової Війни". Анґлійські посли в Польщі стикалися постійно з комуністами і брали участь у їх пропаґанді. Польща протестує тепер, що вони надужили її гостинности і звернула на се увагу британського міністерства закордонних справ. Між робітничими послами констернація.

2,380 ІМІҐРАНТІВ ПЕРЕЇХАЛО В 6 МІСЯЦЯХ.

За послідного пів року перейшло через американський конзулят у Вінніпеґу 2,380 осіб, що дістали дозвіл на переїзд до Злучених Держав. З того числа іміґрантів 1,795 були уроджені в Канаді, а 584 були уроджені в инших краях і підходили під квотовий закон.

З цілої Канади переїхало до Злучених Держав в протягу пів року 49,335 осіб, підчас коли загальне число іміґрантів, що дісталися до Злучених Держав (з усіх країв світа) було 175,955.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В СИРАКЮЗ, Н. Й.

Українці міста Сиракюз будуть мати нагоду побачити великого українського силача Гаркавенка, котрий буде боротись в Сиракюз в пятницю, 4-го марта в ґали великої Арени на Салина ул. Противником Гаркавенка буде Берні Андерс, знаний силач з Сиракюз. Боротьба буде до побіди. Також будуть виступати і другі борці. Запрошується Українців прийти подивитись на боротьбу Гаркавенка. Початок о годині 8.15 вечер.

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В НЮАРК, Н. ДЖ.

Українська кольонія в Нюарк, Н. Дж., буде мати нагоду побачити Гаркавенка, котрий буде боротися там у вівторок 1-го марта в ґали під ч. 278 Ню Йорк Евня. Його противником буде польський силач Сем Скорський. Борба буде аж до побіди. Буде боротися там також побідитель Владка і Сташка Збишків поляк Стасяк та кавбой Тотс Мондт і другі борці. Менаджер Жак Пфефер устроює ту борбу спеціяльно в тій ґали, щоб було близше для нашої публики прийти та привитати Гаркавенка. Не забудьте: вівторок, 1. марта в Нюарку.

АМНЕСТІЯ НА ЕКСПОРТ.

По довгих місяцях приготувань польський уряд оголосив врешті амнестію, якої ніяк не можна назвати амнестією. На основі цього декрету президента польської республіки міністер справедливости буде мати право деяким вязням, котрі відбули вже дві третини кари, решту дарувати, о скільки стверджено, що вони захочувалися бездоганно. Ці дарунки роблено вже і давніще на основі істнуючих законів, так що сам декрет нічо нового не приносить. Передовсім з нього не будуть мати ніякої користи політичні вязні, бо ні один з них не дістане кваліфікацію на добре поведеня в тюрмі. Так само декрет не дає змоги вернути до краю тисячам політичних еміґрантів. В наслідок цього боротьба за амнестію, яку з таким трудом досі ведено, не кінчиться і буде тревати далі.

ТРИ РАЗИ ВМИРАЛА, АЛЕ ТАКИ ПОХОВАЛИ.

В Брістол, Анґлія, померла наконець 55-літна жінка купця Шрайва і її поховали. За свого життя ся жінка мала 31 операцій і два рази була вже проголошена помершою. Перший раз вона померла 31 літ тому. Її несли до трупарні, коли один з тих, що її несли, пошпотався. Се потрясло домовиною і „мертва" пробудилася. Два роки пізнійше вона знов „вмерла", але відзискала притомність, щоби потішити тих, що за нею плакали. Коли тепер вмерла третий раз, свояки не позволяли її поховати, поки не протято їй двох артерій для провірення смерти.

СЕЛЯНСТВО В БОРОТЬБІ З САМОВОЛЕЮ КОМІСАРІВ.

В Польщі ще й до нині панує відносно українського населення виїмковий стан. Замісць вибраної народом громадської ради по селах господарять наказні комісарі, наставлені урядом — звичайно чужинці, або місцеві хруні і запроданці. Вони роблять, що хочуть, і в страшний спосіб даються в знаки населенню. Проти цеї язви бореться нині українське село.

Дня 1. січня відбулася розправа перед трибуналом карного суду у Львові проти чотирох селян з Гаїв коло Львова за злочин публичного насильства, доконаного тим, що вони примусили комісаря Сеґера, посесора фільварку, скасувати постанову про заміну громадського ґрунту на приватний ґрунт якогось Дроновіча. Згадані селяни були делеґатами зборів села, яке окружило громадську канцелярію і своєю рішучою постановою змусило Сеґера до зміни постанови, яка виходила на шкоду громади й яку, як виказалось на розправі, доконав він, підкуплений Дроновічом. Увільнених селян витала і відпровадила до дому майже ціла громада, яка стежила за долею своїх делеґатів.

Наказний війт Соснова поставив внесок на викинення дяка з т. зв. дяківки. На підставі цього внеску наказний маршалок повіту Цайтлебен, дав наказ румації. Поминувши, що був це акт особистої пімсти, був він незаконим, бо про право посідання і власности може рішати лише суд. Громада запротестувала проти такого незаконого акту. Її делеґати відносилися до маршалка, до староства, та коли це не помогло, тоді казали задзвонити на трівогу, а коли село зійшлося й обступило помешкання, рішили не допустити до румації, хиба по їх трупах. Двотисячна маса цілий день не рушилася з місця, очікуючи на морозі і сніговиці найгіршого, І допервa тоді, коли командант постерунку відступив від румації, селяни розійшлися домів.

Такі і тим подібні безправства переживає сьогодня майже кожне село. Та селяни, доведені до краю, взялися за масову самооборону.

ЗЛОДІЙСТВА В ПОЛЬСЬКІЙ АРМІЇ І ФЛЬОТІ.

„Ню Йорк Таймс" доносить з Варшави, що там 4-го лютого в соймі посол Панкрац гостро заатакував польську господарку. Він заявив, що Польща має на кождий свій воєнний корабель аж десять адміралів, які побирають високі платні і нічого не роблять. З військових видатків 150,000,000 злотих річно розкрадається. Жовніри не дістають достаточного харчу, через що між ними поширені самовбийства і втечі з війська. Кромі того офіцири обходяться з жовнірами жорстоко і заставляють їх переносити ріжні гострі кари за дрібниці. Далі Панкрац заявив, що офіцир, який застрілив цивільного чоловіка, дістав всего один рік тюрми, а жовніра, який утік з війська, щоб помогти старим батькам, засуджено на смерть.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВІДГРОЖУЄТЬСЯ СОВІТАМ

ЛОНДОН, 23. лютого. — Британський уряд вислав до совітського остру ноту з протестом і пересторогою, що Анґлія зірве з совітами не тільки зносини торговельні, але й дипльоматичні, коли совіти не заперестануть протибритійської аґітації.

Ніхто не думає, що та нота викличе якесь надзвичайне враження на совітах, але всетаки привязують до неї велике значінне, бо в Анґлії панує тепер негодованне зглядом совітів, що може прийти дуже легко до зірвання зносин з ними. Анґлія огірчена головно з приводу большевицької протибритійської аґітації в Хінах. Консервативні елементи домагаються вже тепер зірвання зносин з совітами.

В ноті виказано всю роботу совітів підчас вуглевого страйку, а рівнож піднесено, що совітський уряд відповідає за те, що робить Червоний Інтернаціонал і Політбюро, бо це все становить на ділі одно тіло.

ЕВРОПА СЛІДИТЬ ЗА ПОДІЯМИ В НІКАРАҐВІ.

ЛОНДОН, 23. лютого. — Всі заграничні уряди в европейських державах слідять дуже пильно за тим, яку політику веде Америка зглядом Нікараґви. Коли Америка обійме протекторат над Нікараґвою то буде тільки потвердженнем того, що Европа досі думала про Америку. Бо Европа не давала віри стейтментам з Вашинґтону, які оправдували виладованнє в Нікараґві американських війк, призначених для охорони американських інтересів. Европа думала, що тут криється якась инша акція і коли тепер Америка обійме протекторат над Нікараґвою то це буде тільки потвердженнем того, що Европа не помилялася. Бо Европа осуджувала крок Америки на підставі досвіду. І Анґлія виладовувала в Єгипті війска для охорони Суезького каналу, а Америка для охорони Панамського. І оба виладовання скінчилися протекторатом. Перед 20 роками виладували Французи своє війско в Казаблянці в Мароко і це виладуванне скінчилося протекторатом над Мароко. Все те, каже Европа, є один і той самий імперіялізм, тільки в ріжних видах.

ЗАМІСЦЬ ВЧИТИСЯ, РОМАНСУЮТЬ.

РИМ, 23. лютого. — Бувший ґовернор Аллен, який є професором на корабли Ридам, який є „університетом на воді" подає свої враження з подорожі. Він каже, що університет, який містить 550 американських студентів, які продовжують свої студії на корабли, звиджуючи світ, не відповідає властивій цілі, а все через дівчата. На корабли є около 100 студенток, яких треба було взяти, бо зголосилося замало студентів до подорожі. Жінок знова зголосилося понад 4.000 і з них вибрано 100, але й ті сто є на перешкоді. Бо хлопці й дівчата замісць вчитися — романсують. А до того в Европі і в Азії цілком не похваляють тої спільної подорожі. Тому заявляє Аллен, колиб така подорож мала ще раз повторитися, повинні виїхати самі студенти. Тільки тоді буде користь з такого університету.

АМЕРИКАНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ФРАНЦУСЬКОГО НАФТОВОГО ЗАКОНА.

ПАРИЖ, 23. лютого. Американські бизнесові компанії, головно Стендард Ойл Компані, внесли до французького уряду протести проти нового закона, який входить в життє в днем 1. квітня, силою якого уряд перебирає в свої руки торговлю бензиною і нафтовими продуктами. Такий закон відбився би дуже погано на американських фірмах, які вложили грубі капітали в нафтовий бизнес в Франції.

Потішаються вони одначе на разі тим, що уряд не буде міг перебрати цего промислу в свої руки, бо не має средств до того. Уряд мусів би відкупити від теперішних продуцентів і продавців всі заведення, а це коштувало би сотки міліонів. Рівнож мусів би уряд перебрати апарат, бо його не має. Виходить, що ще довший час будуть американські фірми продовжати бизнес по старому.

ФРАНЦУСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ В ОБОРОНІ САККА.

ПАРИЖ, 23. лютого. — На мурах міста Парижа розліплено великі афіші з великим написом: Шість літ в обличу смерти. Під тим написом видруковано апель до Америки, щоби вона або звільнила Сакка і Ванцеттого або виконала засуд смерти. Цей заклик підписали соціялісти, а між ними їх лідер Леон Блюм, а рівнож і Жан Лонґе, внук Карла Маркса.

ІТАЛІЯ ЗАКЛЮЧИЛА ДОГОВІР З ЧІЛЄМ.

РИМ, 23. лютого. — Завтра буде підписаний мирний договір між Італією а Чілем. Від 1923 року заключила Італія 12 таких договорів з ріжними державами. Є це одначе перший договір, заключений Італією з державою Нового Світа. Всі спори між обома державами, яких не буде можна полагодити звичайною дипльоматичною дорогою, мають бути вирішені перманентною комісією, яку обі держави призначать виключно до цеї цілі.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
[illegible] newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association. Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОДНІ ПРАЦЮЮТЬ, ДРУГІ ЛАЮТЬ

Сього річне святкованнє уродин Джорджа Вашинґтона роскрило незвичайно цікаві суспільні явища. Промови, які виголошено сього року з приводу сього „урядового свята", майже всі відносини посередно або безпосередно до ріжних критик, які послідними часами піднято проти особи „Батька Свого Краю", а передовсім до критики, яку послідними роками підняли два американські письменники Вудворд та Гюз. При тій нагоді присвячено не мало уваги й старим критикам Вашинґтона, і власне при тому й вийшли на верха повчаючі факти.

Один американський історик сказав коротко, що Джорджа Вашинґтона нападали за його життя з такою люттю, як не нападали просто на ніякого другого провідника американського народа. Нападали на нього очевидно підчас самої революційної війни. Нападам зі сторони партії, противної революції, не можна дуже дивуватися. Але ся партія не була одна, бо люди з революційної партії нападали на Вашинґтона не гірше від прихильників англійського короля. Кождий крок Вашинґтона представлювано нездарним, виходячим зі слабости, незрозуміння справи, або просто зі запродання ворогам. У ґазетах того часу, які заявлялися за війною проти Анґлії, сиділо богато людий, які тільки й робили, що критикували, лаяли, плюгавили, підсували всякі чорні наміри тому, який на своїх плечах переносив велику частину тягару проводу.

По побіднім укінченню революційної боротьби, по утвердженню вже американської независимости сі напасти не переставали. Вашинґтонови далі приписували найріжнійші чорні наміри. Йому закидали, що він продає американські інтереси то Франції то Анґлії; що він роздає землі народа своїм приятелям; що він готов продати край ворогам; що він не дбає за ветеранів війни; що видав їх на голод і холод; що він обманює свій нарід на найріжнійші способи; що він дбає лишень за свої гонори, вигоду, почести, тощо.

Якби розглянути, хто саме підносив сі закиди найпильнійше, то певно показалобися, що робили се ті, які на верха заявляли, що вони стоять за революцією, але для сеї революції нічого не робили. Замісць робити закиди самим собі, вони накидалися на того, що роботу робив, і то через їх неробство робив і за себе й за них.

Значить, американська революція не була виїмком. Як у других подібних случаях, при великому ділі, одні працю робили, а другі роботи ніякої не робили, а тих, що робили, лишень лаяли.

„З ПОЛЯКАМИ ПРОТИ ВКРАЇНИ"

Під таким назвиском вийшла на Радянській Україні невеличка книжка, написана Юрком Тютюником. Правду кажучи, такий наголовок книжки не досить відповідає тому, що Тютюник в ній росказує. Але це вже так вимагає большевицька цензура, яка владу большевиків над Україною утотожнює з самою Україною. Скорше до змісту книжки підходивби такий заголовок, який підчеркнувби провокацію, брехливість, грабіжництво та другі злочини Поляків в їх відношенню до своїх „союзників": уряду та армії Української Народної Республики.

Заголовок книжки злий ще й тому, що він підсуває, немовби уряд і армія У. Н. Р. у злім намірі пішли в Союз з Полякамнамірі пішли в союз з Поляками. Сього якраз не було.

Ті, які йшли в тій боротьбі з Ляхами, поступали, як той, що потопає і хапається за бритву. Вони вірили, що в сей спосіб дійсно борються за Україну, а не проти України, як тепер пише Тютюник. Так думали другі жовніри армії У. Н. Р. і так думав певно й Тютюник, котрий був одним з найактивнійших чинників тої боротьби. Коли він водив на смерть героїв-козаків, то був певний, що бореться за Україну проти окупантів. Будучі покоління певно не почислять йому в геройські вчинки те, що він нині навіть на себе кидає обвинувачення, щоби лишень могти вернутися у прийми до свого рідного краю з ласки окупантів.

Поза тим книжка має свою вартість. Вона подає иноді досить влучні характеристики окремих діячів уряду У. Н. Р. та самого покійного Петлюри. Та найважнійше се критика „польського союзника". Майже вся книжка — то великий, страшний обвинувачуючий документ Поляків. Читаючи сторінки цих записок, просто дивуєшся, як могла так низько морально впасти нація польська. Починаючи від найменьшого жовніра й кінчаючи головою польської держави й фельдмаршала Пілсудського, ні в одної людини не знайдеш сліду чести, правдивости. Все брехня, облуда, провокація та жадоба наживи.

Страшні, огидні річи з польського поводження зі своїми „союзниками" росповідає Тютюник. Почати хочби з того, що Пілсудський, склавши умови з Петлюрою, коли став помічати, що він може набрати сили та дійсно причинитися до утворення української держави, Пілсудський почав шукати знову шляхів до утворення „союзу" з таким бандитом, як Махно. Жадної своєї обіцянки, що так численно давав їх Петлюрі, Пілсудський ніколи не виконав. Відповідно тому й поступали всі його аґенти, що обслуговували звязки з центром У. Н. Р.

При переході української армії за Збруч (під тиском большевиків, після рижського миру), Поляки почали „обезброювати" її. Вони так „обезброювали", що забирали не тільки військове майно, але й приватне. Стягали з пліч козаків, навіть не поминаючи і старшин, одяг. Кожен з Поляків — військових, особливо з тих, що були в „чинах" та на посадах ріжних комендантів, підкомендантів та постерункових, в найогиднійший спосіб ображали кожного українського вояка, а особливо офіцирів української армії. Відбирали від них коний, потім продавали тих коний за щобудь селянам, а на другий день знову реквірували тих коний, як „скарбових", а потім знову продавали і т. д. Навіть напали були юрбою на Тютюника, щоби пограбувати його коний. Лише наближаючийся сильний військовий український відділ, який ще не був обезброєний, перешкодив узброєним військовим бандитам „союзної" армії ограбувати ґенерала української армії. Таких випадків не можна перелічити, бо кожен вояка й цивільний втікач був пограбований і не раз.

Закінчивши „обезброєння" української армії, польські „лицарі" почали розміщувати її, голодну, босу та обдерту, по ріжних таборах. Для того вони вибирали найгірші табори: Вадовиці, Стрілково та инші. Взагалі поводження Поляків з тими, що своєю кровю вратували під Варшавою польську державу, було незрівнано гірше ніж найлютійшого ворога під час війни зі своїми полоненими. Хиба до польського „лицарства" може дорівнятися лише те, що, скажемо, робиться серед диких азіятських народів. Навіть Турки далеко ліпше поводилися з полоненими Греками, чи навпаки, як Поляки зі своїми „союзниками". Не вистарчить фарб, щоби змалювати все страхіття й злодійство, яке вчинили Поляки над чесним вояцтвом. Культурний світ навіть не зможе зрозуміти таких прояв варварства в Европі в XX. віці.

Помістивши в концентраційних лягерах Українців, Поляки поводилися з ними в нелюдський спосіб. Розмістили їх по вогких помешканнях, що не мали ні печий, ні вікон, ні дверий. Не мали жадного уряджения, а люди були без одягу та обуви. Годували своїх „союзників" кониною, забиваючи для того хорих коний, які ще були якимсь дивом зберіглися в українських руках.

Помістивши нещасних у таких умовах життя, почали Поляки вигадувати ріжні діверсійні військові відділи, щоби посилати їх на Україну для „повстання" проти большевиків. Змучені, розбиті морально люди зголошувались „охочекомонними" в такі відділи. Сміло йшли на певну смерть, бо знали, що в „лягерах" їх чекає також неминуча смерть, з холоду, голоду та хоріб. Але смерть в чистім полі, смерть в бою не була такою страшною, як в „опіці" свого союзника.

Виряжаючи такі „повстанські" відділи, Поляки запевняли всіх, що дадуть одяг, зброю, всю потрібну амуніцію та припаси, а потім перевізши до радянського кордону, посилали на радянську теріторію ці відділи напів обдертими, напів озброєними та без амуніції. Звичайно всі такі „повстання" кінчалися неминучою поразкою та гибелю тих, що вміли вмирати лицарями в бою. Вони боролися за Україну. Вони вмирали за Україну, але ті, що посилали їх, „союзники" боролися проти України. Це ясно: Полякам треба було не дати сконсолідуватися на Радянській Україні новому життю. Їм треба було сіяти там хаос, руїну в своїх власних інтересах, а для того використовували щирість, чесність та завзятість найсвідомійшого українського національного вояцтва. Свідомо Поляками переводилося нищення цього найкращого, загартованого в боях, українського вояцтва. Нібито роблючи „допомогу" українській визвольній боротьбі, Поляки доконували найстрашнійшої провокації, підступу й зради, свідомо нищучи найкращих синів українського народу.

Апотеозом такого польського „лицарства" був розстріл большевиками в 1921 році, під Базаром, на Поділлю, 365 українських „повстанців", яких вивів з Польщі Ю. Тютюник, при допомозі та орґанізації польського ґенерального штабу. Замісць того, щоби одягнути, як найліпше людей, яких висилається на важку зимову боротьбу в запілле ворога, та озброїти їх, як кажуть з ніг до голови, та посадити всіх на коний, давши ще запасових коний, чого вимагає найелементарнійше ведення партизантської боротьби, Поляки вирядили ґрупу Тютюника в такому складі: 155 старшин та урядовців і 645 козаків. Озброєних була лише половина людей,— озброєна старою, заржавілою зброєю. На весь цей відділ було лише 32 коні та 12 фір. Половина людей напів босих в подертих черевиках. Діло було в зимному листопаді.

Наслідком такого виряження людей була цілковита ліквідація того відділу та жахливий розстріл в Базарі. Лише дехто зі штабу, на чолі з Тютюником, вирвався з кола смерти. Тепер і Тютюник зрозумів, що „У даному випадкові Поляки залишилися вірними своїй політиці: бити Українців, Українцями — не варта було вдягати людей, що несвідомо служили зброєю в руках ворогів свого народу", а тому й післали їх на „повстання" босими по снігу.

Тим, що свідомо служать зброєю Полякам проти свого українського народу, Поляки, використавши їх остаточно, заплатять так само, як тим, що загинули під Базаром. Розстріл 365 людий большевиками, то страшний злочин, але ще страшнійший злочин Поляків, що по злодійськи й підступом післати їх на певну смерть.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеться дня 27. лютого, в гали церковній, о першій год. пополудни. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. — В. Баран, предс.; М. Гнатів, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що спеціяльний мітінґ відбудеться в неділю, дня 17. лютого, зараз по Сл. Божій, в Українській Гали, 803 Фронт Стріт. На сей мітінґ мусять явитися всі члени, бо є важні справи до полагодження. Котрий член не явиться, буде караний після статута. — Іван Заяць, предс.; Мих. Гуцайлюк, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться в 1-ій год. попол. в неділю, дня 27. лютого, в гали церковній, 74 Лаврел ул. Секретар і контрольори здадуть справозданнє. Будуть важні справи до полагодження і вибір уряду. Будесь приниматu в члени без оплати вступного. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — О. Шараварко, пр.; О. Костюк, секр.

Господиня (до наймички): Олено, а то хто збив вазу на два кусні?!

Наймичка: О, пані можуть бути певні, що то не я. Пані вже бачили, як я що зібю, то на дрібненькі куснички розлетиться.

В. Будзиновський.

ДУХИ.

Оповіданиє.

(8)

— А то що?! — крикнув панок, що відчинив двері, коли на його лице впала мітла.

— Хто се? — повторив, коли побачив, що з тою мітлою хтось сидить на порозі.

— Га, що, як?!— крикнув тепер Гайдиш і схопився на рівні ноги.

— Гайдиш стояв хвилю, вилупивши очи на панка, бо не зараз похопився в ситуації. Але се не тревало довго. Побачивши в своїй руці мітлу, перед собою свого товариша і комірника з другого поверха, професора Рильського, нагадав собі, що він тут засів на того, що наважись заколотити йому домашний супокій і зруйнувати його подружне щастє.

— Я гадав, що то буде Чубецький, а то ти?! — Гайдиш крикнув. — І ти такий спеціяліст, хоч маєш власну жінку?

По сих словах Гайдиш замахнувся мітлою і заки остовпілий Рильський встиг відскочити, вдарив, і то добре, по голові.

— Маєш, псубрате! Маєш!

— Ти вдурів? Ти сказився? — Рильський кричав, заслонюючися руками. — Чи ти може прийшов просто з шинку і ще не витверезився.

Зразу Гайдиш загадав був скарати тільки баламута жінки. Аж тепер коли атак на Рильського ще більше розбурхав його кров, подумав собі, що не вадилоб дати научку також невірній жінці.

— Де вона? Де та сука? — кричав.

— Хто такий? — спитав Рильський.

— Хиба ти не знаєш хто? Жінка: Де вона. Нехай і її почастую.

— Що тут за гамір? Що тут діється? Що за напасть? — питала, вискочивши із сусідної комнати жінка Рильського.

Гайдиш, котрий вже замахнувся на неї мітлою, відскочив і мітлу опустив на землю. Хвилю стояв неначе поражений громом.

— І ви тут? — спитав здивований. — Що ви тут робите о сій порі?

— А деж маю бути, ще й о сій порі? — Рильська спитала. — Деж маю бути, як не у власній хаті? Радше я вас спитаю, що ви о сій порі тут робите? Ще й з мітлою і в такім воєвничім закукуріченню?

— Се не моя? Се ваша хата? — Гайдиш питав, роззираючися блудними очима.

— Ха-ха-ха! — обоє Рильські заревли.

Вони не сумнівалися, що Гайдиш просто з шинку. Пяний переочив своє мешканнє на першім поверсі і зайшов аж на другий поверх.

Коли Рильські реготали, Гайдиш, все ще з мітлою в руці, сів на кріслі. Його тіло обілляв піт. Він також похопився. В ночи, не цілком тверезий, не числив сходів і заліз на другий поверх під мешканнє Рильських. Того його ключ не ліз в дірку. Голос, який чув крізь двері, був голосом Рильського, котрий тоді балакав зі своєю власною жінкою.

Рильська зміркувала, що Гайдишеви соромно сидіти перед нею в такій ситуації. Вона відійшла, полишаючи Гайдиша в товаристві мужа.

— Іди виспатися, — промовив Рильський. — В школі скажу, що ти занедужав. Я заступлю тебе, бо й так в часі твоїх годин я вільний.

— Я виспався, бо спав майже цілу ніч під твоїми дверми, — Гайдиш відповів потупивши очи в землю.

— Ти спав під моїми дверми? То може ти добувався до мене десь серед півночи?

— Та я. Я набив собі в голову, що...

— Ну, що?

— Соромно розказувати. Може колись розкажу. Тепер ти порадь, як мені зайти до моєї хати.

— Як? Ногами. Ти вже тверезий.

— Та я тверезий. Але біда в тім, що й моя жінка твереза. Як вона привитає мене? Що я їй скажу, коли спитає, де я був цілу ніч? Буде гадати, що я до самого рана запивався.

— Піду з тобою і скажу їй, що ти був у мене.

— Що спав під твоїми дверми?

— Се ні. Скажу їй, що я був з тобою. Коли ми вже вертали, тебе щось дуже заболіло в животі.

— Знаменита гадка! У нас вчера була на обід смажена ковбаса. Я дуже богато зїв, бо була знаменита. Жінка вже привикла до того, що по ковбасі дістаю в шлунку великі болі. Я тих болів ще ніколи не мав, але жінка того не знає. Як скажеш, що й нині шлунок мені розскакувався, повірить.

— Отже моя вигадка добра. Скажи твоїй жінці, що я маю добрі кроплі на такі болі, отже тебе взяв до себе. Тепер, коли болі вже пройшли, відводжу тебе до твоєї хати.

— Жінка спитає, чому ми оба зробили се в такій тайні перед нею?

— І се поясню їй. Скажу їй, що ти з болю качався по землі, отже ми не хотіли трівожити її.

— Добре. Але ти йди вперід, я підожду в сінях. Аж як жінка повірить тобі, закличеш мене.

*

Гайдишева не спала цілу ніч. Світила, читала книжку і дожидала мужа. Завзялася зробити йому нині „сцену". Таку, щоби йому вже раз на все відхотілося гуляти по ночах поза хатою. Але муж не приходив. Вибила дванацята година, перша, друга, трета. Ба, й четверта вибила, а мужа нема. Нема, тай годі. Жінку брала щораз більша лють. Досада аж телепала нею.

— Дам в писок! Бігме, в писок дам! — аж крикнула голосно, хоч в хаті нікого не було.

Коли вибила пята, досада стала вступатися перед жахом.

— Йому хиба що сталося, — у неї виринула думка.

Сего тижня два її знакомі померли нагло. Один в хаті, другий за столиком в каварни. Мороз пройшов по її тілі. Коли ще пів години минуло, Гайдишева вилізла з ліжка. Скоро одяглася і вийшла з хати. Побігла просто на ратункову станцію.

— Мій муж, — каже, — не вернув нині до хати. Професор Гайдиш.

— Ми мали якогось пана, — лікар, що мав дижур, відповів. — Але, чи він Гайдиш, не скажу. На наші питання не вмів, чи не хотів відповісти, леґітимації не мав ніякої.

— Що, що йому було і де він? — Гайдишева спитала трівожно.

— Нам зателефонували, що в ринку качається на землі в болях якийсь панок. Ми вислали по него візок. Коли його привезли сюди, стогнав, що в шинку затруївся флячками. Ми всунули в шлунок помпу і стали помпувати. По хвили недужий сам вихопив помпу і відкидаючи, крикнув: „Гальт! Далі вже сам пільзнер".

— Ну, ну... І що далі? — Гайдишева питала нетерпеливо.

— Повалився тай захропів. Був мертвецьки пяний. Поліцай взяв його на фякра і відїхав з ним.

— Куди завіз його?

— Не скажу. Як по дорозі видобув від пяного адресу, то може завіз його до хати. Як ні, то завіз на поліцію.

Гайдишева вибігла зі стації і побігла на поліцію. Дижурний комісар справив її до поліційної філії, де є поліційні арешти. Побігла до арештів.

— Чи сюди привезли пяного професора Гайдиша? — спитала, коли увійшла до бюра.

— Привезли двох таких, від котрих не можна дізнатися, хто вони. Один обдертюх, один дуже прилично одітий.

— Чи можу побачити того прилично одягненого? Може то мій муж.

— Дуже радо покажемо вам, бо може поможете нам розпізнати його.

Комісар позвав ключника і приказав завести Гайдишеву до казні, в котрій спали пяниці. Гайдишева, і хотіла, щоби то був муж, бо показалось би, що він тільки пяний... і не хотіла, бо їй соромно було мати такого мужа.

— Вставайте, ваша жінка прийшла по вас! — ключник крикнув, нахилившися до уха добре одітого непізнаного.

— Га? — пяниця спитав, не рушившися.

— Ваша жінка прийшла по вас!

— Жінка? Котра?

— Та жінка! Шлюбна жінка.

— Шлюбна? Скажи їй, щоби шлюбну метрику зїла, бо вона їй ні нащо не придасться. Сама про мене, нехай повіситься, бо вона мені вже осточортіла. Непотрібна мені. Я маю коханку.

Гайдишева відітхнула, бо вже по голосі пізнала, що то не її муж. Зате знов напав її жах, бо знов станула перед питанием, що сталося з її мужом. Попросила ключника, щоби її показав ще решту пянюг, але її мужа між ними не було.

— Так буває, пані, що деколи чоловік троха довше забавиться, — ключник потішав її. — Вертайте пані, до хати. Ви мабуть розминулися з вашим мужом. Коли ви за ним розщибаєтеся і аж сюди зайшли, він безпечно вже у себе в ліжку.

— Колиж бо я з собою взяла ключ від хати.

— Не вадить. За кару посидить троха під дверми або на сходах. Або піде до каварні на сніданиє і відтам просто до бюра.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МИНУЛОСЯ!

Добрі часи переживав єпископ Богачевський в першому році свого бування між нами. Долярики йшли, мов водою плили. Катедратик місяць в місяць парохії посилали; дар любови наші отці духовні на перегони до Филаделфії возили; канонічні візитації по дві на одну неділю, — одним словом — благодать. Взяти було до рук „Америку", то жертвам кінця не видати, а канонічних візитацій спорий рядочок що місяця. Аж жалко на серці ставало, що сердега Владика так тяжко запрацьовується. Рвуть на всі сторони, місяцями на перід, замовляють, відсапнути не дають. Так було в першому році.

А нині? Нині, якби хто зачарував. Катедратик парохії „заштапували"; священики гаманців з долярами уже не возять; на канонічні візитації ніхто не запрошує, — усьо пішло на виворіт. Беру до рук „Америку", шукаю за канонічними візитаціями, і ось що знаходжу: В неділю Архієрейська Служба Божа в Чесепік; другої неділі в Филаделфії; третої на Факчейсі, і знов на Факчейсі, і ще раз на Факчейсі, потім в Филаделфії, відтак знов в Филаделфії, а на кінці на Френкфорді.

Відкладаю на бік „Америку" і думаю. І з дива не може мені зійти, як до трох літ змінилося. Чесепік і Филаделфія; Филаделфія і Факчейс; Факчейс і Факчейс; Филаделфія і Френкфорд, А то всьо преціль в купі. А до того ті візитації то так і нагадують „Лопуцьковського з Квітчиного „Шельменка Денщика", як то він в 32-гому году „вояжирував" із Чернігова в Вороніж. „Я—розказує бундючно Лопуцьковський — прежде проїхав чрез Вороніж, а в самий Вороніж, а потім уже, виїхавши із Вороніжа, повернув у Чернигів"... Таке днесь і з канонічними візитаціями єп. Богачевського. Крутиться на одні́м місці, і хоть яка розлога дієцезія, а нема куди нагнатися. Люде не просять, а самому накидатися — якось соромно і небезпечно.

Та ніхто не винен, сама я...

Не треба було коронувати ясновельможного Павла на українського цісаря; не треба було викидати з гробу небіщика Франка; не треба було тягатися з людьми по „кортах"; не треба було виклинати своїх людей; не треба було... та що переповідати минуле. Нині є каяння, та воротя немає.

Дістався був і Назарукови ґарний кусок хліба. Питльований та ще й з маслом. Можна було до смерти хліб їсти, ще й другому дати. Так щож, коли роскіш завернула чоловікови голову і давай „ґедзатися". Булава гетьманська зломилась і Назарук пішов в одставку. І тут приходять мені на гадку слова Шевченка:

Дознаються небожата,
Чия на вас шкура,
Та й засудять; і **премудрих
Немудрі** одурять.

„Темняки" рекли своє тверде слово, а ти, Назаруче, пише тепер „Спомини"...

Та до цілковитої побіди ще далеко. Боротьба мусить іти, бо приходить черга на „трабантів" єп. Богачевського. Та з ними борба не буде страшна і ми по короткім „файті" положимо їх на лопатки. Якийсь там воєнний знаток сказав, що аби війну виграти, треба трох річей: грошей, грошей, і ще раз грошей. Без грошей — війна програна. А вони воюють з нами за наші гроші. Тому не даймо їм грошей, а буде по війні!

М. Залужний.

ЧЕРЕЗ ПРОСВІТУ І НАУКУ ДО ВИЗВОЛЕННЯ І ДОБРОБУТУ.

Читаючи дорогу нам часопись „Свободу" вже від кількох літ, найбільше люблю її за те, що вона є на іміґрації українською просвітною твердинею, що вона зробила так много добра для заголюканого, упокореного, а тим самим і заскорузлого нашого брата. Скілько то наші люди скористали на полі науковім, пізнати найкраще по тих дописах читачів, які являються здоровим зеркалом на ниві нашого поступу. „Свобода" зі своїм У. Н. Союзом як батьком, освічувала шлях, по яким йшла українська іміґрація в Америці.

Кождий здорово думаючий чоловік, бачить, що час вже нам вирватися з облуди й сліпоти, бо освічені зможемо доперва щасливо користати з праці і плодів рук наших.

При тім не забуваймо й на торговельну освіту.

Щоби ми не ходили манівцями і не давали своєї праці в ворожі нам руки, щоби з нас вже більше не насміхалися ріжні „доброді і друзя" ми пивинні попирати такі інституції як Українську Торговельну Школу, істнуючу в Шикаго, Ілл., яка дає прекрасні науки торговельні в українській мові, і яка не числить нічого за науку, хоч подає фахові й наукові виклади. Ці виклади пересилає почтою аж до самого мешкання, так, що ученики не мають ніяких перепон ні трудів в науці.

Тому добре булоби, щоби наш нарід користав з тої школи і брався до науки, й торговлі.

Науку в У. Т. Школі подають в модерній системі і зрозуміло для кождого, а окрім торговлі, подані є ще й иншіназвичайно хосенні науки. Знаю особисто кількох учеників, що покінчили вже по кілька курсів, то прямо не мають слів подяки для учителів. Наука є даремна, а рахують тільки за друки і почту. А звісно, що нігде на цілім світі науки висшої даром не дадуть. У. Т. Школа дає її для всіх охочих і бажаючих образовання.

Петро Рудий, Ню Йорк, Н. Й.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Звідомлення Української Стрілецької Громади.

Організація.

В звязку з організацією Громади Управа повідомляє всіх членів і кандидатів в члени, що Членські Листи треба конечно виповнити як найточнійше та переслати до Громади. В місци, де істнує Стрілецький Гурток, писар Гуртка повинен зібрати всі листи та гуртом переслати до Управи. В точці 7, де говориться про ручителів можна подати імя полкового зглядно бриґадного команданта та команданта куріня зглядно сотні (батерії, ескадрони). Стисла контроля всіх членів потрібна тому, що стрільці так розкинені територіяльно, що особиста стріча майже неможлива. Тому обовязком кождого стрільця є співділати з Управою, щоби в Громаду не попали люди, котрі не мають нічого спільного ні з Українською Армії, ні зі стрілецтвом. По закінченню організації буде виготовлений спис всіх членів, який буде провірений на найблизших загальних зборах Громади. Всі зголошення і листи слати на адресу:

Strilecka Hromada
P. O. Box 578, Philadelphia, Pa.

Діяльність Гуртків.

День 19 лютого с. р. відбувся в Филаделфії, Па., Стрілецький Вечер з танцями, устроєний Стрілецьким Гуртком ч. 1. (Филаделфія). Мимо страшної хуртовини, яка лютувала цего вечера в цілій Филаделфії, прийшло богато молоді та забава випала незвичайно гарно. В цьому заслуга в першу чергу комітетових тт. Грищишина та Мельника і всіх членів Гуртка, які дійсно доложили богато праці. Присутна молодіж висказала загальне бажання, щоби скоро уладити в Филаделфії спільну забаву всіх молодечих товариств міста Филаделфії.

Дня 6. марта с. р. о год. 1-ій пополудни буде відчинена в Филаделфії, Па., в Січовім Домі при Брови і Н. Фленклин Стріт публична читальня, стараннєм Стрілецького Гуртка ч. 1. та Управи Січового Дому. В читальні будуть всі українські краєві та американські ґазети та журнали, як також журнали американські (англійські). Читальня буде відчинена в неділю і середу вечер для всіх охочих читати. Близші відомости подасть Управа читальні.

Спільний Комітет Жіночої Громади та Стрілецького Гуртка ч. 2. (Ню Йорк) устроює Стрілецький Вечер дня 26. лютого в Січовім Льокали при 77 Ст. Маркс Плейс, Ню Йорк. Чистий дохід призначений на будову захисту для інвалідів Української Армії. Филаделфійці бажають Нюйорчанам кращої погоди та великого морального і матеріяльного успіху.

Нові Гуртки зорганізовано в Торонто, Канада, та Пітсбург, Па. Загально організаційна праця йде жваво вперед.

Праця для членів Громади.

Управа одержала звідомлення від члена з Пітсбурґщини, що там є можність набуття праці для кількох членів Громади. Хто бажавби одержати точні інформації та адресу хай напише до Управи.

Член Громади столяр (карпентер) шукає заняття. Хто знавби про таке заняття, зволить ласкаво повідомити негайно Управу.

Пригадуємо всім членам, щоби надсилали звідомлення з місць про робітничі відносини в їх місцевости та чи є можливість набуття праці. Ці звідомлення будемо проголошувати в пресі.

Подаємо до відома, що член Стрілецького Гуртка ч. 1., т. Винник находиться під цю пору в лічниці (Стейт Санаторія, Савт Монтана Кавнті, Па.). Хто з товаришів находиться недалеко, просимо його відвідати.

За Управу Української Стрілецької Громади:

Д-р Волод. Ґалан, голова;
В. Петрусик, писар;

„НОРМАЛІЗАЦІЯ" БУКОВИНИ.

Назначення висшого комісаря для Буковини й Бесарабії викликало без виїмку в всіх кругах, навіть правительственних, велике невдоволення. Всім стало ясно, що це отверте признання постійного стану облоги, який тепер в руках одного генерала, прийме чисто диктаторську форму.

Ґенералови Авереску прийшлось успокоювати невдоволених й у своїй власній кліці. „Назначення ген. Рашкану — це тільки нормалізація управи цих двох країв, з якого тамошнє населення якраз буде мати найбільшу користь". А коли буковинських Румунів й далі не вірили тим словам, то ген. Авереску заявив, що „під контролю ген. Рашкану припадає тільки та частина Буковини, яка й досі находилася під станом облоги". Це вже було ясніще і значило дуже добре „новий" курс нормалізації.

Але тому, що ген. Рашкану лично дуже не до смаку лібералам, а головно Братіяну, то ліберальна преса й далі нападала і запречувала це протизаконнє назначення. Тоді вийшло шило з мішка й офіційльний орґан правительства „Індрептарея" з 19. І. ц. р. заявив: „Нове назначення має для нас виїмкове значіння тому, що ці дві провінції лежать на самій небезпечній границі Румунії. Ціллю і завданням висшого комісаря буде обезпечити кордон, сцентралізувати інформаційну службу, взяти управу над жандармерією і поліцією включно до сільської та скріпити безпечність на залізничих дорогах, пристанях і базарах для повітряної фльоти. Ніхто не може неґувати значіння надкомісаря в країні, котра через напади большевиків та через підпольну пропаґанду находиться в постійній небезпеці. Особа ген. Рашкану дає нам поруку, що він є відповідний чоловік на своїм місці".

Значить — скріплення воєнного положення і в глиб і в ширину, бо 9 літ боярського терору привели до того, що „свобідно прилучившіся дочки до своєї матері" потрібують тепер особлившої ґенеральської опіки. Та сказав навіть і румунський патріот Коста Фору, що „найлучше працює в користь Москви — сам Букарешт".

Композитор Франц Абт (1819—1885.) ішов раз дуже спішно у доброму гуморі. Здибав його товариш і спитав, де йде.

— Йду їсти індика! — відповів композитор.

Приятель знав, який здоровий апетит у Абта, тому спитався:

— Але мабуть не буде вас там богато при столі?

— О ні, лише ми два. Індик і я!

ПОЗІР! МІКІСРАКС І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ
СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА
при Церкві Пречистої Діви Марії в Мекісракс

відограється два представлення

„КАРМЕЛЮК"

драма на 4 дії Дмитра Тягнигоре

і

ЧОРТ НЕ ЖІНКА

в одній дії

В НЕДІЛЮ, 27. ЛЮТОГО, 1927

В ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ, в Мікісракс, Па.

Початок о год. 7-ій вечером.

Режісер: Ст. Лабойко.

Дорогі Родимці. Прийдіть на се гарне представленне, бо се Кармелюк дуже поучаюче, а Чорт не не жінка, смішне де буде сміху немало. Щиро сердечно запрошає всіх

Співацький Комітет.

УВАГА! УВАГА!

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ!

Родимці!

Вгадуючи ваші бажания, ваші спільні забави і веселости, бо в ту хвилю нам пригадується наш рідний край, в котрім, будучи молодими колись, веселились танцями, а головно у велике пущенне, бо се буда наша послідна забава перед постом,

— устроюється —

НА САВТ ПРОВІДЕНЦ

ВЕЛИКИЙ АБО

ЗАПУСТНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 26. ЛЮТОГО, 1927

о годині 7-ій вечером

B UNITY HALL

РІҐ OCEAN І POTTER AVENUES

на котрім буде першорядна музика радіова, а також закуски і холодні напитки і много других несподіванок.

Тому просимо всіх щирих Українців з Провіденц і околиці не опустити сеї нагоди, а прийти всі як один, щоби спільно забавитись, бо так скоро балів вже не буде. За услугу і порядок ручить — Комітет. 45

ПОЗІР! НОРТГЕМПТОН! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ
АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА
при Українській Православній Церкві

— відограється —

ГАРНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЄ

„ТАРАС БУЛЬБА ПІД ДУБНОМ"

історична драма на 4 дії

В НЕДІЛЮ, 27. ЛЮТОГО, 1927

В ГАЛІ УКР. ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ

Початок о годині 7.30 вечером.

Вступ 50 цнт.; для дітий 10 цнт.

45 Комітет Кружка.

ПИЛЬНУЙТЕ ВЕЛИКИХ 4

Жолудок-Нирки-Серце-Утроба.

Поможіть держати підставові органи здоровими, пючи богато води і вживаючи світової слави середника на нирки, утробу, міхур і мочеві недомагання.

GOLD MEDAL
HAARLEM OIL
CAPSULES

Славний мочевий стімулянт і Народний Середник в Голяндії століттями. У всіх аптиках в трех величинах, гарантований як представлений.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і не беріть імітацій.

ДОМИ — ФАРМИ!

СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.

В ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і иншого на загальну суму **$25.900.00.**

ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні задоволені з нашої услуги,

Хто хоче скоро **продати, купити, заміняти** свій маєток, хай голоситься до нас.

Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.

V. BOHACHEVSKI,
Real Estate Broker,
4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

?

Повинні бути справлені в молодечім віці, щоб оминути пізнійші неприємности. Пильні родичі дбають про се засчану. Богато нещасливих супружеств є наслідком сего нехарного звичаю. Запобіжіть сему в час. Вживайте INURIN, знаний по всюду з його наслідків. Для дітий до 5 р. життя $5.00, понад 5 і дорослі $7.50. Пересилка 25 ц. INURIN CO., 148 Inurin Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. 22-

---

РАТУНОК.

—o—

Раз хлопчина на ставі
Сам один купався,
Трохи плавати умів
Й на глибінь загнався.

Бачить — треба чим скорій
Назад завернути,
Та сил йому не стає —
Прийдесь потонути.

На березі дядько був,
Став кричать хлопчина:
— Поратуйте, батеньку,
Бо втону, загину!

Але дядько став навчать,
На березі ставши:
— Не пускайся на глибінь,
Плавати не знавши.

Адже ти знав, що наш став
Глибоченький, сину!
Пощож було заходить
Аж на середину?

Бачить хлопець, що дарма
Дядька він прохає,
Та й до нього, тонучи,
Ось так промовляє:

— Добру раду буде час
І потому дати;
Перш від смерти людину
Треба ратувати.

Т. Т. Пройдисвіт.

ХТО ЩО БАЧИТЬ?

(Казка).

—o—

Жив колись давно на світі бідний, але праведний чоловік. Тяжко приходилося йому нераз бідувати, однак він ніколи не нарікав на свою недолю, а все принимав з тим розумінням, що така є воля Божа.

Коли сей праведний чоловік помер, то його душа полинула просто до Царства Божого і станула перед брамою, в якій сторожив апостол святець прасторожив апостол Петро.

Привитав старий святець праведника, переодів його в чисту одежу і каже:

— Постій ось тут, а я піду по небі і віднайду Всевишнього Бога, який пішов з архиереями і патріярхами по небі на прохід. А тоді тебе до Него проведу.

Пішов Петро, а душа праведника стоїть і дивиться, а недалечко стоїть гарний престіл, а в ногах маленький стілець, на який кладеться ноги.

— Сяду я собі на сей престіл та відпочину трохи. — подумав праведник і так зробив.

Як тільки він сів на сей престіл так зараз побачив цілий світ. І бачить він, як пере одна жінка чиєсь там шмаття на ріці, оглянулася, чи хто її не бачить, взяла одну сорочку і понесла в корчі. Не витерпів праведник і закричав:

— Гей! Що ти робиш! Хіба не знаєш, що я се бачу?!

Але, бачучи, що жінка не спиняється, хватив стільчик зпід ніг і хотів ним так прямо на землю в тую жінку кинути. Та на щастя надбіг святий Петро і спинив його. Тут надійшов і сам Бог і сказав:

— Бачиш, який ти нетерпеливий. Ти побачив тільки одну дурницю і не міг втерпіти, щоб не кричати. А кілько то безправст я мушу бачити? І щоб то було, колиб я захотів на кожде безправство зараз кричати, або й стільчиком кидати? Отож памятай, що всяка кара за гріх приходить у свій час, скорше або пізнійше, а покищо кождий чоловік має свій розум і свобідну волю робити, як думає.

Подав Г. Макарчук.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., УВАГА!

ПЕРШИЙ РАЗ В НЮАРКУ БУДЕ ПОСТАВЛЕНА

Підземна Галичина

драма в 5-ох діях з під пера тов. М. Ірчана.

— відограється —

Аматорським Гуртком Т-ва „Єдність"

В НЕДІЛЮ, 27. ЛЮТОГО 1927

в Українській Робіт. Гали

59 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Початок о годині 7. вечером.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

БОРБА

На $1.000

АЛЕКСАНДРА

ГАРКАВЕНКА

проти

ПРИНЦ ВІНҐО

ВЕЛИКИЙ ІНДІЙСЬКИЙ СИЛАЧ

БОРБА АЖ ДО ПОБІДИ

в понеділок 28-го лютого 1927

в Armory Hall,

на 34-тій ул. і 4-та Евня

БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ 4 ПАРИ.

ПОЧАТОК О ГОД. 8.15 ВЕЧЕРОМ.

ТИКЕТИ ВІД $1.10 ДО $5.50.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСЯКОГО РОДА.
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ.
КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ
АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагодження котру в наведених справ, нехай особисто або писемно зголоситься до знаної з перед війни правдиво української канцелярії нотаріяльної:

T. J. HRYCEY & CO.

329 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone: Lombard 25-93

З КРАЮ ДО КАНАДИ

спроваджу СЕЙЧАС Ваших знакомих чи кревних без жадних перешкод. По близші подробиці вдавайтесь до: 34—

UNION EXCHANGE CO.,

2320 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

М. М. БЕЛЕҐАЙ.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ШКОЛА

ПРИНИМАЄ ТЕПЕР НОВИХ УЧЕНИКІВ.

Школа дає змогу кождому навчитись бизнесу письменно, почтою, в укр. мові. НАУКА БЕЗПЛАТНА за зворотом коштів.

Пишіть по близші інформації. 34—

Хв. Заряде: Прошу присдати інформації про Укр. Торг. Школу і як до неї вписатись.

Імя .... Адреса ....

UKRAINIAN COMMERCIAL SCHOOL, Dept. 1,
1434 N. LEAMINGTON AVENUE, CHICAGO, ILL.

ПОЗІР! — УКРАЇНЦІ-БИЗНЕСМЕНИ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ!

ДО

Будівничих,
Власників домів,
Власників фарм, та лотів,
Власників капіталів для уміщення на добрий процет,
Власників торговель, сторів, кзварень, салунів, реставрантів, стендів і иншого рода бизнесів
в Ню Йорку, Брукліні,
Лонґ Айленд Сиґі,
Асторії, Джамейці,
Джерзи Сиґі і инших
місцевостях в околиці.

Хто має що на продаж, до заміни, на винаєм, пошукує спільника, або певного уміщення своїх гроший, — нехай зголоситься письменно або особисто до: 39—

GLOBE SERVICE CO.,

REAL ESTATE DEPARTMENT

30 EAST 7TH STREET, NEW YORK CITY

Tel. Orchard 8968. ВАСИЛЬ ЗАГАЄВИЧ, голова.

ДРУКАРНЯ

У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як: СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за місяць січень 1927 року.

ВІДДІЛ 246.

Тов. Запор. Січ в Кромптон, Р. Ай.

Жертва з каси відділу	$10.00
Жертви від членів	18.00
Разом	$28.00
Кіндрат Андрій	$1.00
Лех Іван	1.00
Лех Магдалина	1.00
Москалик Лука	2.00
Пелюк Іван	1.00
Панас Стефан	1.00
Рузила Роман	2.00
Сподарик Василь	1.00
Якимець Зофія	1.00
Бойко Пелагія	2.00
Москалик Семко	1.00
Семчук Яким	1.00
Андрухів Тома	1.00
Москалик Ксеня	1.00
Пелюк Анна	1.00

ВІДДІЛ 247.

Бр. св. Івана Хрестителя в Вілмінґтон, Дел.

Жертви з каси відділу і від части чл. проголошено.

Дістано від членів	24.25
Разом	$24.25
Адамяк Павло	$1.00
Ґула Теодор	2.00
Іваночко Сенько	1.00
Крацила Петро	2.00
Марущак Теодор	1.00
Процак Михайло	1.00
Щерба Петро	1.00
Косовський Григорій	1.00
Труш Теодор	2.00
Прокоп Онуфрій	2.00
Церковник Анастазія	75
Процак Петро	1.00
Базилюк Матвій	1.00
Богоніс Теодор	1.00
Гичка Іван	1.00
Казьо Микола	1.00
Кравчишин Николай	1.00
Левицький Константин	50
Лучишин Стефан	1.00
Лазорик Сельвестер	1.00
Заячковський Михайло	1.00

ВІДДІЛ 263.

Тов. Запорожська Січ в Фултон, Н. Й.

Жертву з каси відділу проголошено.

Жертви від части членів	$25.00
Разом	$25.00
Бажалук Дмитро	$1.00
Вунда Михайло	1.00
Дорчак Йосиф	1.00
Каменюк Іван	1.00
Куш Стефан	1.00
Лобур Михайло	1.00
Солтис Іван	1.00
Сеньків Никола	1.00
Войтович Яків	1.00
Заневич Іван	1.00
Гудима Василь	1.00
Коваль Михаліна	1.00
Оленич Іван	1.00
Оленський Дмитро	1.00
Бусько Онуфрій	1.00
Іваницький Андрій	1.00
Коваль Дмитро	1.00
Каменюк Марія	1.00
Надворняк Дмитро	1.00
Вороняк Дмитро	1.00
Зарічний Володимир	1.00
Захарків Маґда	1.00
Липка Роман	1.00
Сидорюк Панас	1.00
Зарічний Іван	1.00

ВІДДІЛ 270.

Бр. св. Івана Хрестителя в Джерзи Сиґі, Н. Дж.

Жертва з каси відділу	$25.00
Жертви від членів	36.25
Разом	$61.25
Баран Михайло	$1.00
Бусько Андрій	1.00
Бобовник Іван	1.00
Дячик Григорій	1.00
Гіль Василь	1.00
Ярош Антін	1.00
Колісник Онуфрій	1.00
Кіцей Стефан	1.00
Кулич Леон	50
Мазур Андрій	1.00
Миць Іван	1.00
Осьміловський Яків	1.00
Підгорецький Іван	1.00
Пігура Николай	1.00
Струж Данило	1.00
Сай Яків	1.00
Сайчук Андрій	1.00
Салук Йосиф	1.00
Салюк Михайло	1.00
Шемлій Григорій	1.00
Василюк Ізидор	50
Леуш Микола	1.00
Корнило Андрій	1.00
Лютий Андрій	1.00
Лоєвич Йосиф	25
Микитків Василь	1.00
Мисак Семен	1.00
Потонець Іван	1.00
Сайчук Семко	1.00
Струж Роман	1.00
Шустикевич Григорій	1.00
Заяць Николай	1.00
Світницький Петро	1.00
Кот Стефан	1.00
Мікула Іван	1.00
Сайчук Титон	1.00
Гуменюк Григорій	1.00
Гук Юрій	1.00

ВІДДІЛ 275.

Тов. Дарахівщина в Джерзи Сиґі, Н. Дж.

Жертву з каси відділу проголошено.

Жертви від части членів	$89.00
Разом	$89.00
Гумніцький Іван	$5.00
Гречин Захарко	2.00
Ґречин Антін	5.00
Ґречин Михайло	3.00
Якимчук Теодор	5.00
Косців Василь	3.00
Михоцький Михайло	3.00
Михоцький Кароль	2.00
Манорек Нестор	5.00
Обуховський Антін	5.00
Сосульський Франко	5.00
Шамбель Григорій	5.00
Швець Іван	5.00
Турянський Йосиф	2.00
Юрків Микола	5.00
Юрків А. Марко	5.00
Шайна Іван	1.00
Войтович Іван	1.00
Іванчук Михайло	2.00
Киндзерський Станислав	5.00
Сосульський Іван	3.00
Рибак Софрон	1.00
Федейко Семен	5.00
Крачківський Михаїл	3.00
Ґречин Павлина	3.00

ВІДДІЛ 293.

Бр. св. О. Николая в Бруклин, Н. Й.

Жертва з каси відділу	$ —
Жертви від части членів	9.00
Разом	$9.00
Бандровський Іван	$1.00
Поважняк Василь	1.00
Прокопович Гілярій	1.00
Дибак Леон	1.00
Дачинський Стефан	1.00
Ґуменюк Кость	1.00
Чоподайло Григорій	1.00
Мовчан Григорій	1.00
Балич Стефан	1.00

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

РЕВМАТИЗМ

ЗНИЩЕНИЙ РАЗ НА ВСЕ

ҐАРАНТОВАНИЙ ЛІК

ЛИШЕНЬ 25-ДНЕВНИЙ ЧАС

ТИСЯЧІ ВИЛІЧЕНІ

A. B. C.
— ANTI —
RHEUMATIC
TREATMENT

Ревматизм в якійнебудь формі може бути тепер щасливо лічений нашим A. B. C. ANTI-RHEUMATIC TREATMENT, котрий являється найновійшим винаходом через Dr. Tom. Не робить ріжниці як застарий є Ревматизм, Лумбаґо, Сціятика, Нюрітіс, Невральґія, Артрітіс Біль плечий, і т. п., наш A. B. C. ANTI-RHEUMATIC TREATEMENT, цілком усуває всі сі недомагання раз на все. Безсонні ночі, болі зникнуть і віднскаєте здоровлє наново. Коли не поможе не коштує вас нічого. Ґарантуємо успіх або звернемо гроші.

Тисячі терплячих, що спробували вже ріжні средства, без успіху, присилають нам подяки за подивляючі результати і успіхи одержані по одноразовім лишень вживанню A. B. C. ANTI-RHEUMATIC TREATMENT через двайцять днів. Один двайцятьдневний трітмент переконає вас про його подивляючий успіх. Всі вдячні листи можете бачити в нашому офісі.

Нема Ревматизму, щоб довго не істнував а ми предкладемо вам средство котре позбавить вас болю раз на все. Славний знаток Др. Том, винайшов сей середник комбінуючи три ріжні лікарства з котрих складається A. B. C. ANTI-RHEUMATIC TREATMENT. Ціна за двайцять день є **лишень $3.00.** Тут є ваша послідна спосібність позбутися вашого Ревматизму. Наш A. B. C. ANTI-RHEUMATIC TREATMENT є ґарантований, що не має в собі жадних наркотиків. Може бути вживаний кождим—зовсім безпечний і приємний до вживання.

НЕ ПРИСИЛАЙТЕ ГРОШИЙ

лишень витніть се оголошенне і пришліть 20 ц. на пересилку. Заплатите $3.00 при відборі в дома. CHICAGO MEDICAL LABORATORY, 1723 N. Kedzie Avenue, Dept. 725, Chicago, Ill.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—

ПОШУКУЮ у важній справі людий з Дорна Ватра, повіт Кимполюнг. Прошу зголошуватись на адресу: 45-6

ПЕТРО ШУЛЬГАН,
15 CURTIN AVE., PITTSFIELD, MASS.

ЯК ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете переслати гроші доларами до своїх кревних або залагодити якунебудь правну справу, так прошу удатися до: WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ПОВАЖАНІ КРАЯНИ!

Сим повідомляю, що я отворив

КУШНІРСЬКУ РОБІТНЮ

і виконую усякого рода роботи, входячі в діло кушнірське (форієрства) як: всякого рода направки, фарбованне, прасованне, перерібки на нові моди, а також НОВІ ЗАМОВЛЕННЯ.

Яко довголітний практик в тім ділі, подам всякі поради з користю для Вас.

Заховайте сю адресу: 35-44

HARRY KOWERDOWICH, Furrier
98 ST. MARK'S PL., NEW YORK, N. Y.
E. 8th St., між 1-ою і Евню А.

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане оплатно в рекомендованій посилці 8 книжок В. Будзиновського:

1) Ішли діди на муки, 2) Історія України I. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік), 4) З живого медведя (комедія), оповідання: 5) До віри батьків, 6) Шаґін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козачкою, 9) Пластун. 279-

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

СКОРОДІЛАЮЧЕ СРЕДСТВО

проти ревматизму, простуди, корчів і других слабостий.

Помогло богатьом в короткім часі. Маю много вдячних листів. Ціна бутельки $1.00 на складі в Ню Йорку.

MITCHEL VITCHAK,
c/o Alexandroff
209 E. 4th Street, New York, N. Y.

Почтою або за посліплатою $1.50.
Гроші моні-ордером шліть до: 8—

MITCHEL VITCHAK,
P. O. Sta. D, Box 25, New York, N. Y.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ

Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно роблені італійські Гармонії, найліпші у світі. Десять літ ґарантії. Наші ціни суть низші від всіх інших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по даровий катальоґ.

RUATTA SERENELLI CO.
1014 Blue Island Ave., Dept. 121,
CHICAGO, ILL.

ШВИДКА ПОМІЧ НА БІЛЬ В СУСТАВАХ І МУСКУЛАХ

Джансона Белладона Пластер Приносить Вам Майже Негайну Полекшу.

Чого нам штильгати довше серед тяжких болів, коли Джансона Белладона Пластер може подати вам майже негайну полекшу. Не зражуйтеся тим, що инші ліки давали вам може тільки хвилеву поміч. Спробуйте Джансона Белладона Пластер, який помагає постійно — розгріває, лагодить біль і є постійним масажом для наболілих мускулів і штивних суставів.

Джансона Белладона Пластер помагає постійно через те, що його цілющі прикмети притикають повною силою до тіла просто над болючими частинами, куди проникають доти, доки пластер лежить на тілі. Коли у вас мускули і сустави болючі і штивні від тяжкої або непідходячої праці, від холоду, ревматизму чи від якої иншої причини, то беріть в аптиці Джансона Белладона Пластер і прикладайте — а побачите, як дивною і швидкою буде поміч. Продається всюди в аптиках.

(16)

Tel. Montgomery 7825.

T. WOYCIECHOWSKY

ВАШ СТАРИЙ ЗНАКОМИЙ ПОГРЕБНИК

278 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Філія: 80 Belmont Ave., Newark, N. J.
Tel.: Terrace 8146.

Обслуга чесна, ціни дешеві, як ніколи перед тим.

ЮЛІЯ ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568